

PC-2445/MJ

F-21/2051

BUSINESS ENVIRONMENT-604
(Semester-VI)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note : Attempt *two* questions each from Sections A and B carrying 10 marks each and attempt any 10 questions from Section C out of 12 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION – A

- I. What do you mean by Business Environment? State the main types of external elements of business environment in India.
- II. Discuss the basic strategy of Indian Planning. Write main achievements and failures of Indian planning.
- III. Define the concept of 'NITI Aayog'. State its functions in detail.
- IV. What is the Investment Scenario in India? Discuss the factors responsible for low rate of capital formation.

(10×2=20)

SECTION – B

- V. What are the features of public sector? Mention the reasons in favour and against of privatization of public sector units.
- VI. Define the purpose of Fiscal policy. What are the main features of fiscal policy?
- VII. What do you mean by economic environment? Explain the main elements of it.
- VIII. What are economic systems? Discuss the concept and main features of "Mixed Economy" in detail.

(10×2=20)

SECTION – C

- IX. Write short notes on the following :
- (a) What do you know about FDI?
 - (b) Distinguish between Internal and External Business environment.
 - (c) What do you understand by economic reforms? Balance of payment.
 - (d) Discuss in brief concept of 'supply of money' in context to monetary policy.
 - (e) Give *four* features of capitalism economy.
 - (f) Define the concept of foreign trade.

- (g) What are the basic features of New Economic Policy?
- (h) Write a short note on International Environment.
- (i) Define the term 'liberalization'.
- (j) Write a short note on the performance of private sector in India.
- (k) State the main sources of savings.
- (l) What is meant by mixed economy? (10×3=30)

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਵਿਚਲੇ 12 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-A

- I. ਵਪਾਰਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਪਾਰਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- II. ਭਾਰਤੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿਚਾਰੋ। ਭਾਰਤੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸਫਲਾਤਵਾਂ ਵਿਚਾਰੋ।
- III. ‘ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ’ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- IV. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਪੂੰਜੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਰਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

(10×2=20)

ਭਾਗ-B

- V. ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਲੱਛਣ ਕੀ ਹਨ? ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਿਜੀਕਰਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।

- VI. ਰਾਜੱਸਵ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਰਾਜੱਸਵ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- VII. ਆਰਥਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
- VIII. ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰੋ।
(10×2=20)

ਭਾਗ-C

- IX. ਕਿਸੇ 10 ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
- (a) FDI ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (b) ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (c) ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (d) ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- (e) ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਚਾਰ ਲੱਛਣ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (f) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਣਜ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

- (g) ਨਵੀਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਲੱਛਣ ਕੀ ਹਨ?
- (h) ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- (i) 'ਉਦਾਰਵਾਦ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (j) ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਿਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- (k) ਬੱਚਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (l) ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਚਾਰਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? (10×3=30)
-